In de raadsadressen worden de volgende zorgpunten / vragen benoemd. Bijgaande de conceptantwoorden.

Het uit het raadsadres van Dhr [redacted]

1. “Kondigt aan dat dat gemeente (…) hierbij alle bestaande bomen zal verwijderen.”

Het betreft in hoofdzaak bomen die pas in 2025 gepland zijn in het kader van tijdelijk groen. Alle bomen worden herpland. Het ‘verwijderen’ van de bomen is dus slechts van tijdelijke aard en de bomen worden allen behouden en tijdelijk op de bomencamping gehuisvest. Het uitgevoerde verplantingsonderzoek toont aan dat deze herpland goed mogelijk is, mede omdat het groen pas zeer recent op het rak is gepland.

2. “De methode van Groep Beens zal worden toegepast”

Er is geen sprake van een methode die specifiek ‘hoort’ bij de Groep Beens. In samenspraak met de Gemeente Amsterdam is gekozen voor de aanpak van sloop/nieuwbouw. De bouwmethode die zal worden toegepast is niet identiek aan de methode op het 1e rak van de Herengracht. Er zijn diverse optimalisaties aangebracht, hoewel de kern van de methodiek (constructie met prefab L-wand) wel hetzelfde is.

3. “Bovendien begrijp ik dat er bij deze methode ondergrondse betonnen dwarswanden worden gestort die het onmogelijk maken voor de nieuwe bomene om groot uit te groeien”

Bij de gehanteerde bouwmethode op het 2e rak van de Herengracht zal voldoende groeigruimte voor de bomen worden gerealiseerd. Hierover is door een bomenspecialist van de Gemeente Amsterdam geadviseerd. Daarbij is grondwaterpeil t.o.v. de boomwortels op het 2e rak gunstiger dan op het 1e rak. Er is dus geen sprake van “het onmogelijk maken van de groei van nieuwe bomen”. De Gemeente handelt daarmee in lijn met de boomverordening 2014.

Uit het Raadsadres van Mevr. [redacted]

4. “Waarom is Groep Beens gekozen voor het 2e rak van de Herengracht?”

Het besluit om het 2e rak van de Herengracht de alloceren aan de Groep Beens is in Q1 van 2025 genomen door de directie van het Programma Bruggen en Kademuren. Er worden stadsbrede afwegingen gemaakt welke aannemers op welke rakken worden ingedeeld. Hierbij wordt onder andere rekening gehouden met beschikbare capaciteit van alle gecontracteerde partijen, de al dan niet aanwezige bomen, de voorafgaande conditioneringsonderzoeken,

kosten, planning, efficiëntie etcetera. Niet elk rak kan of hoeft daarmee innovatief benaderd te worden.

In het geval van het 2e rak van de Herengracht stonden er ten tijde van het besluit nauwelijks bomen, wat het geschikte maakte voor een sloop/nieuwbouw methodiek. Daarnaast wordt rekening gehouden met de totale planning en prioritering van alle aan te pakken kademuren in de grachtengordel. Hierbij wordt naast bovengenoemde aspecten bijvoorbeeld ook rekening gehouden met welke grachten gelijktijdig gerenoveerd kunnen worden in relatie tot de doorvaart van het scheepsverkeer, de huidige staat en dus urgentie van de kademuur en andere volgordelijkheden (zoals het eerst renoveren van een kademuur, voordat een brug kan worden gerenoveerd).

Tenslote is de keuze voor Beens voortgekomen uit een efficiëntieslag ten op zichte van het 1e rak van de Herengracht waardoor er kosten bespaard worden met gemeenschapsgeld. Door te bouwen met een L-wand constructie wordt sneller en efficiënter de nieuwe kade opgebouwd dan bij een conventionele methode met traditionele bouwkuip (gunstiger voor waterberging) en door het toepassen van prefab betonelementen. Ook zorgt een kortere bouwtijd voor lagere bouwkosten. En ook in het voorbereidingstraject werden efficiëntieslagen voorzien, o.a. in werkvoorbereidingszaken en detailengineering.

5. “Echter, de twee bomen naast de Wilhelminaboom zijn belangrijk voor de gezondheid van de monumentale boom en dienen beide zonder meer behouden te worden.”

Hoewel het bekend is dat bomen synergieën met elkaar aangaan die bevordelijk zijn voor hun gezondheid, zijn hier geen harde aantallen aan te verbinden. Consult bij de boomspecialist van de gemeente Amsterdam geeft aan dat er geen aanleiding is te denken dat specifiek de twee bomen die in serie achter de monumentale boom staan beiden van essentieel belang zouden zijn. Daar speelt ook in mee dat de groeivakken voor deze bomen niet ondergronds met elkaar verbonden zijn. Het risico op significantie gezondheidsafname wordt daarom als klein gezien, zeker aangezien er wel twee bomen blijven staan (de monumentale boom en de boom daar direct naast).

6. “Ook de bereikbaarheid baart de bewoners zorgen.”

In de brief van 16 april staat aangekondigd dat er meer informatie over bijvoorbeeld bereikbaarheid volgt in een fysieke informatiebijeenkomst na de zomer.

Maar we kunnen we een aantal zaken alvast toelichten, omdat we uw zorgen graag verminderen. Alle panden blijven bereikbaar voor voetgangers en de straat blijft toegankelijk voor fietsverkeer. Soms zullen er hijswerkzaamheden plaatsvinden waardoor bijvoorbeeld een dagdeel de straat tijdelijk wordt afgesloten in verband met de veiligheid. Zoals in de brief van 16 april is aangekondigd wordt er voor de gehandicaptenparkeerplaatsen in overleg met de betreffende kentekenhouders een tijdelijke parkeerplaats gezocht, nabij de huidige parkeerplekken. In de brief van 16 april staat ook beschreven dat de straat toegankelijk blijft voor nood- en hulpdiensten. Dit wordt in een zogeheten BLVC plan vastgelegd, in samenspraak met verkeerspolitie, brandweer en amulancedienst. Met Sauna Deco is inmiddels contact gelegd en wordt onderzocht of er tegemoet gekomen kan worden aan bereikbaarheid voor de genoemde tankauto.

De omgang met gehandicaptenparkeerplekken, het tijdelijk verwijderen van parkeerplaatsen, het borgen van de bereikbaarheid voor nood- en hulpdiensten, het tijdelijk afsluiten bij hijswerkzaamheden en het hoofdzakelijk werken vanaf het water geldt overigens bij alle kadevernieuwingsmethoden die in Amsterdam worden toegepast.

7. “waarbij (…) duurzaam elektrisch en stil gewerkt wordt vanaf het water”

Beens heeft ook een elektrisch aangedreven vloot.

8. “de straat en stoepen gedurende de werkzaamheden toegankelijk te houden;”

De straat en stoepen blijven toegankelijk voor voet- en fietsverkeer, alsmede voor nood- en hulpdiensten

9. “groeiruimte voor bomen te respecteren volgens de bomenverordening van 2014”

Dit is het geval en gecontroleerd door de boomspecialist van de Gemeente Amsterdam.

10. “bewoners transparant inzicht te geven in de uit te voeren werkmethodes”

Dit staat reeds gepland in de vorm van een informatiebijkomst in het begin van Q3 2026. Daarnaast worden bewoners meegenomen in het Definitieve Ontwerp in een digitale bijeenkomst op 7 juli 2026

11. “reguliere bewonersparticipatie op gang te brengen, wettelijk verplicht en versterkt door USTOR (uitvoeringsbesluit bij tijdelijk Werken in de Openbare Ruimte)”

In dit project handelt de gemeente conform haar eigen beleid in de vorm van de “participatieverordeing” en de “handreiking participatie”. Hieruit volgt dat het project “Middelgrote gevolgen voor de fysieke leefomgeving” heeft en dat dit daarom valt in “Categorie 2: Betrokkenen raadplegen”. Een voorbeeld waarop zo’n raadpleging kan worden ingericht is door “een informatieavond te organiseren”. In de brief van 16 april wordt deze informatieavond aangekondigt.

De participatieruimte voor dit project is niet groot, omdat het een onderhoudsopgave betreft en geen maaiveld herinrichting. Er veranderd niets aan de richting van de kade, gehalve dat deze hersteld wordt. De gemeente oefent simpelweg haar taak uit door ervoor te zorgen dat de leefomgeving veilig en heel blijft.

Daarom ligt de focus op het goed informeren van de omgeving over de werkzaamheden en het beperken van overlast tijdens de bouw. Daarom is er ruim 9 maanden voor de start een eerste informatiebrief gestuurd (d.d. 16 april) en volgt er na de zomer een informatiebijeenkomst. Hierbij staat de gemeente open voor suggesties en zorgen, maar niet over grote fundamentele keuzes, zoals de selectie van de aannemer.

12. “boombehoud expliciet als zwaarwegend criterium op te nemen in de besluitvorming rondom het kadeherstel van Herengracht 107-169. Bewoners
willen nooit meer een kale gracht.”

De bomen op het 2e rak van de Herengracht zullen allen worden behouden, omdat ze worden verplant. Na de werkzaamheden worden de bomen teruggeplaatst opdat deze nog decennia kunnen groeien, passend bij het historische karakter van de grachtengordel.